

SPIS TREŚCI

TABLE OF CONTENTS	15
-------------------------	----

WPROWADZENIE	23
--------------------	----

Część pierwsza ZAGADNIENIA WSTĘPNE

Rozdział I. PRZEDMIOT KRYMINOLOGII	45
Rozdział II. STOSUNEK KRYMINOLOGII DO INNYCH NAUK	64
Rozdział III. KRYMINOLOGIA PORÓWNAWCZA	77
Rozdział IV. PODSTAWOWE ŹRÓDŁA INFORMACJI O PRZESTĘPCZOŚCI	88
1. Rozmiar przestępczości	89
2. Policyjny system informacyjny o postępowaniach przygotowawczych oraz niektórych innych zdarzeniach	90
3. Statystyka prokuratorska	90
4. Statystyka sądowa	91
5. Statystyka więzienna	95
6. Statystyka kryminologiczna	96
7. Intensywność przestępczości	103
8. Struktura przestępczości	104
9. Dynamika przestępczości	104
10. Geografia przestępczości	105
11. Zagadnienie „ciemnej liczby”	106
12. Porównywalność danych statystycznych	116
13. Ocena systemu statystyki przestępczości w Polsce	118
Literatura uzupełniająca do części pierwszej	124

Część druga PRZESTĘPCZOŚĆ

Rozdział V. PRZESTĘPCZOŚĆ W POLSCE W LATACH 2008–2015	133
1. Uwagi wstępne	133

2. Przestępstwa stwierdzone	133
3. Struktura przestępstw	134
4. Struktura geograficzna przestępczości	137
Rozdział VI. WYBRANE PROBLEMY PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ	
W POLSCE	155
1. Istota przestępczości zorganizowanej	155
2. Ogólne dane	159
3. Przestępczość narkotykowa	161
4. Zorganizowana przestępczość ekonomiczna	163
5. Zagrożenia aktami terroru	172
6. Handel ludźmi	173
7. Uprowadzenia dla okupu	174
8. Przestępczość samochodowa	174
9. Handel bronią i materiałami wybuchowymi	175
10. Falszerstwa pieniędzy	176
11. Współdziałanie Centralnego Biura Śledczego Policji z jednostkami zagranicznymi	176
Rozdział VII. TENDENCJE ROZWOJOWE PRZESTĘPCZOŚCI ZORGANIZOWANEJ W INNYCH KRAJACH EUROPEJSKICH	177
1. Europa jako obszar geograficzno-kryminalny	177
2. Przestępczość zorganizowana jako dominujący element przestępczości w Europie	182
3. Sytuacja narkotykowa w Europie	187
4. Przewidywane kierunki rozwoju przestępczości zorganizowanej do 2022 roku	190
Rozdział VIII. TERRORYZM	210
Rozdział IX. ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ NUKLEARNĄ	229
Rozdział X. ZABÓJCY SERYJNI	245
Rozdział XI. PRANIE PIENIĘDZY	260
1. Pojęcie prania pieniędzy	260
2. Międzynarodowa problematyka prania pieniędzy	262
3. Metody prania pieniędzy	265
4. Etapy prania i źródła pochodzenia pieniędzy	269
5. Ocena sytuacji w wybranych państwach	271
Rozdział XII. KORUPCJA	284
Rozdział XIII. PRZESTĘPSTWA KOMPUTEROWE I INTERNETOWE	308
Rozdział XIV. HANDEL ORGANAMI LUDZKIMI	322
1. Charakter handlu ludzkimi organami	322
2. Rozmiary handlu organami ludzkimi	324
3. Postępowanie innych państw w sprawach handlu ludzkimi organami	325
4. Przykłady handlu ludzkimi organami	327
5. Przyczyny handlu ludzkimi organami	329
6. Deficyt organów ludzkich	330
7. Odpowiedzialność karna w Polsce za handel organami ludzkimi	330
8. Ocena moralna dawstwa organów	332
9. Działalność Europejskiego Ośrodka Transplantacji	334
10. Przyszłość transplantacji organów	335

Rozdział XV. PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH	336
1. Źródła zachowań agresywnych i destrukcyjnych	336
2. Czyny karalne popełniane przez nieletnich	338
3. Wybrane kategorie czynów karalnych wyczerpujących znamiona przestępstwa	338
4. Motywy	343
Rozdział XVI. PRZESTĘPCZOŚĆ KOBIEC	351
1. Czynniki determinujące niską przestępczość kobiet	353
2. Przyczyny przestępczości kobiet	356
3. Ogólny obraz przestępczości kobiet	359
Literatura uzupełniająca do części drugiej	368

Część trzecia

NIEKTÓRE UJEMNE ZJAWISKA SPOŁECZNE O POTENCJALE KRYMINOGENNYM

Rozdział XVII. ZAGROŻENIE ŚRODOWISKA NATURALNEGO	379
1. Czym jest środowisko?	380
2. Zrównoważony rozwój	380
3. Świadomość przemocy nad środowiskiem	382
4. Świadomość konieczności ochrony środowiska w Europie	382
5. Główne zasady ochrony środowiska	383
6. Problemy z międzynarodowym prawem ochrony środowiska	384
7. Program ochrony środowiska ONZ	385
8. Rola Światowej Organizacji Handlu	386
9. Degradacja środowiska naturalnego w Polsce	387
Rozdział XVIII. BEZROBOCIE	390
1. Definicja bezrobocia	390
2. Rodzaje bezrobocia	392
3. Przyczyny bezrobocia w Polsce	393
4. Stopa bezrobocia	394
5. Charakterystyka bezrobotnych w Polsce	396
6. Przeciwdziałanie bezrobociu	401
7. Bezrobocie na świecie	402
Rozdział XIX. WYPADKI DROGOWE	406
1. Czynniki wpływające na bezpieczeństwo na drogach	406
2. Wypadki drogowe w Polsce	408
Rozdział XX. WYPADKI PRZY PRACY	419
1. Uwagi ogólne	419
2. Wypadki w poszczególnych dziedzinach gospodarki	421
3. Wypadki śmiertelne	422
4. Wypadki ciężkie	422
5. Przyczyny wypadków	423
6. Zmienność przestrzenna	424
Rozdział XXI. STAN ZDROWIA PSYCHICZNEGO LUDNOŚCI W POLSCE	430
1. Ogólna problematyka zdrowia psychicznego	430
2. Stan zdrowia psychicznego więźniów i wykonywanie kary pozbawienia wolności wobec skazanych niepełnosprawnych psychicznie	437

Rozdział XXII. ALKOHOL A PRZESTĘPSTWO	439
1. Spożycie alkoholu	439
2. Typologia związków alkoholu z przestępstwem	440
3. Dane statystyczne o związkach alkoholu z przestępstwem	449
Rozdział XXIII. NARKOMANIA I LEKOMANIA A PRZESTĘPCZOŚĆ	462
1. Uwagi ogólne	462
2. Dane statystyczne o związkach narkotyków i innych środków odurzających z przestępstwem	481
3. Narkotyki zażywane przez dorosłych	484
4. Kryminologiczne aspekty dopingu	486
Rozdział XXIV. AIDS	499
Rozdział XXV. PRZEMOC I AGRESJA JAKO ZJAWISKA SPOŁECZNE	510
1. Uwagi ogólne	510
2. Czynniki determinujące przemoc zbiorową i skutki tej przemocy	510
3. Przemoc jako problem globalny dla zdrowia publicznego	518
4. Przemoc w rodzinie	526
5. Przemoc w miejscu pracy	540
6. Mobbing	544
7. Przemoc wśród partnerów seksualnych	558
8. Czynniki ryzyka i skutki przemocy seksualnej	565
9. Przemoc w kontaktach interpersonalnych i międzygrupowych	574
10. Przemoc na stadionach piłkarskich	587
11. Bezpieczeństwo imprez masowych w Polsce	596
Rozdział XXVI. SAMOBÓJSTWO JAKO PROBLEM KRYMINOLOGICZNY	599
1. Zagadnienia wstępne	599
2. Dynamika samobójstw w Polsce w latach 2000–2014	602
3. Samobójstwa na świecie	604
4. Kryminologiczna typologia samobójstw	606
5. Samobójstwo a przestępstwo	607
Rozdział XXVII. SIEROCTWO SPOŁECZNE	615
Rozdział XXVIII. NIEDOSTOSOWANIE SPOŁECZNE DZIECI I MŁODZIEŻY	628
Rozdział XXIX. BEZDOMNOŚĆ	642
1. Definicja bezdomności	642
2. Rozmiary zjawiska bezdomności	646
3. Charakterystyka bezdomnych	649
4. Przyczyny bezdomności	650
5. Czynniki sprzyjające bezdomności	650
6. Kryminogenne aspekty bezdomności	652
Rozdział XXX. PSYCHOPATIA	659
Rozdział XXXI. PROSTYTUCJA	670
1. Definicja prostytucji	670
2. Rys historyczny	670
3. Prawne systemy regulacji prostytucji	673
4. Rozmiary prostytucji	675
5. Odpowiedzialność karna za przestępstwa związane z prostytucją	678
6. Rodzaje prostytucji	679
7. Rodzaje prostytucji i motywy jej uprawiania	684
Literatura uzupełniająca do części trzeciej	693

Część czwarta DOKTRYNY KRYMINOLOGICZNE

Rozdział XXXII. RYS HISTORYCZNY	707
Rozdział XXXIII. ROZWÓJ KIERUNKU BIOLOGICZNEGO	712
Rozdział XXXIV. PSYCHOLOGICZNE TEORIE ZACHOWAŃ AGRESYWNYCH	724
1. Definicje agresji	725
2. Antropogeneza i funkcja zachowań agresywnych we wczesnych stadiach rozwoju ludzkości	728
3. Gniew i agresja	730
4. Rozwój reakcji agresywnych	736
5. Teoria Freuda	738
6. Teoria Lorenza	741
7. Teoria frustracji-agresji	741
8. Teoria Berkowitza	742
9. Teoria Fromma	743
Rozdział XXXV. ZJAWISKO PRZESTĘPCZOŚCI W UJĘCIU SOCJOLOGICZNYM	745
1. Teoria anomii	747
2. Teorie ekonomiczne	751
3. Teoria zróżnicowanych powiązań	755
4. Teorie podkultur	759
5. Teoria kontroli Hirschiego	764
6. Teoria samokontroli Gottfredsona i Hirschiego	768
7. Kontrola społeczna Sampsona i Lauba	773
8. Teoria naznaczania (stygmatyzacji)	778
9. Teoria społecznego uczenia się zachowań agresywnych	780
10. Teoria sytuacyjnego działania	781
11. Teoria rozwoju społeczno-moralnego jednostki Kohlberga	791
12. Teorie konfliktowe	792
13. Teoria perspektywy życiowej i rozwojowej	796
14. Teoria wstydu	798
15. Teoria przekory	798
16. Teoretyczna integracja	799
Rozdział XXXVI. RADYKAŁNA KRYMINOLOGIA	801
Rozdział XXXVII. INNE TEORIE KRYMINOLOGICZNE	806
1. Teorie postmodernistyczna i konstytutywna	806
2. Kryminologia feministyczna	808
Literatura uzupełniająca do części czwartej	812

Część piąta DETERMINANTY ZJAWISK PRZESTĘPCZYCH

Rozdział XXXVIII. SYNDROM I POTENCJAŁ ZACHOWANIA PRZESTĘPNEGO	819
Rozdział XXXIX. CZYNNIKI SPOŁECZNO-EKONOMICZNE A PRZESTĘPCZOŚĆ	827
Rozdział XL. MIGRACJA A PRZESTĘPCZOŚĆ	836
1. Sytuacja w krajach Unii Europejskiej	836

2. Sytuacja w Polsce	838
3. Implikacje migracji	846
4. Interpretacja różnic między imigrantami i krajowcami	847
5. Dzieci imigrantów	848
6. Przestępczość zorganizowana	849
7. Znaczenie nastrojów antyimigracyjnych	850
Rozdział XLI. ZJAWISKA KULTUROWE O NEGATYWNEJ TREŚCI	
SPOŁECZNEJ	863
Rozdział XLII. DYSFUNKCJONALNOŚĆ RODZINY	871
Rozdział XLIII. WADY SYSTEMU FUNKCJONOWANIA SZKOŁY	883
Rozdział XLIV. RELIGIA A PRZESTĘPCZOŚĆ	905
Rozdział XLV. PATOLOGIA CECH BIOPSYCHICZNYCH	914
Rozdział XLVI. ROLA OFIARY W GENEZIE PRZESTĘPSTWA	934
1. Ogólna problematyka wiktymologii kryminalnej	934
2. Interakcje sprawca – ofiara w przestępstwach seksualnych	949
Literatura uzupełniająca do części piątej	954

Część szósta

SYSTEM PROFILAKTYKI KRYMINOLOGICZNEJ

Rozdział XLVII. POJĘCIE I ZAKRES PROFILAKTYKI	961
Rozdział XLVIII. PROGNOZY KRYMINOLOGICZNE	975
1. Cele prognoz kryminologicznych	975
2. Prognozowanie przestępczości w wymiarze społecznym	976
3. Podstawy prawne indywidualnej prognozy kryminologicznej	994
4. Prognozowanie indywidualnych zachowań przestępczych. Przegląd i ocena indywidualnych badań prognostycznych na świecie	996
5. Autorska koncepcja indywidualnej prognozy kryminologicznej	1012
Rozdział XLIX. PSYCHOLOGIA ROZWOJOWA A ZAGADNIENIA PROFILAKTYKI	1017
Rozdział L. ROLA HIGIENY PSYCHICZNEJ W ZAPOBIEGANIU PRZESTĘPCZOŚCI	1036
Rozdział LI. ZNACZENIE KULTURY W ZAPOBIEGANIU PRZESTĘPCZOŚCI	1046
Rozdział LII. PAŃSTWOWY SYSTEM ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI	1055
1. Profilaktyczne funkcje ustawodawstwa	1055
2. Profilaktyczna działalność organów ścigania karnego i wymiaru sprawiedliwości	1059
3. Działalność profilaktyczna organów kontroli	1085
4. Międzynarodowe porozumienia mające na celu zapobieganie handlowi ludźmi	1090
5. Współpraca z policjami krajów Unii Europejskiej – Europejska Sieć Prewencji Kryminalnej	1091
Rozdział LIII. OCHRONA CYBERPRZESTRZENI PAŃSTWA	1094
1. Doniosłość problemu	1094
2. Cele Programu	1096
3. Adresaci i realizatorzy Programu	1098
4. Podstawy prawne działań ochronnych	1098

5. Działania organizacyjno-prawne	1100
6. Cyberprzestępstwa a Kodeks karny	1101
7. Współpraca międzynarodowa	1102
8. Współpraca krajowa	1104
9. Wdrażanie dodatkowych rozwiązań prewencyjnych	1107
10. Ochrona kluczowych systemów informatycznych	1108
11. System komunikacji powszechnej i edukacji	1109
12. Edukacja społeczna i specjalistyczna	1110
Rozdział LIV. ZAPOBIEGANIE PRZEZ POLICJĘ PRZESTĘPCZOŚCI	
ZORGANIZOWANEJ	1113
Rozdział LV. PRZECIWDZIAŁANIE PRZESTĘPCZOŚCI GOSPODARCZEJ	1121
1. Służby, organy i instytucje realizujące zadania w zakresie przeciwdziałania przestępstwa gospodarczej i jej zwalczania	1121
2. Międzynarodowe mechanizmy przeciwdziałania przestępstwa gospodarczej i jej zwalczania	1124
3. Współpraca z sektorem prywatnym	1128
Rozdział LVI. ZADANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	
W ZAKRESIE OCHRONY PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO	1129
1. Charakter zadań	1129
2. Współpraca Policji z jednostkami samorządu terytorialnego w kształtowaniu lokalnej polityki bezpieczeństwa	1134
3. Straże gminne (miejskie)	1136
4. Komisje bezpieczeństwa i porządku	1139
Rozdział LVII. SPOŁECZNE STRATEGIE ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI ...	1142
1. Istota społecznych form prewencji kryminalnej	1142
2. Kierunki działań społecznych w wybranych państwach	1146
3. Organizacje międzynarodowe i rządowe	1150
4. Tworzenie i funkcjonowanie grup osiedlowych na terenie polskich miast	1152
5. Granice interwencji społecznej w zapobieganiu przestępstwa	1153
Rozdział LVIII. KSZTAŁTOWANIE PRZEZ ŚRODKI MASOWEJ	
INFORMACJI POSTAW ANTYPRZESTĘPCZYCH	
I ANTYWIKTYMIZACYJNYCH	1157
Rozdział LIX. ZAPOBIEGANIE NADUŻYWANIU ALKOHOLU	1165
Rozdział LX. ZAPOBIEGANIE PRZESTĘPCZOŚCI NIELETNICH	1168
Rozdział LXI. ZAPOBIEGANIE PRZEMOCY WOBEC LUDZI STARSZYCH	1186
Rozdział LXII. ZAPOBIEGANIE ZACHOWANIOM SUICYDALNYM	1192
Rozdział LXIII. TRAKTOWANIE PRZESTĘPCÓW SEKSUALNYCH	1204
1. Rozwiązania stosowane w Polsce	1204
2. Doświadczenia innych państw	1221
Rozdział LXIV. OGÓLNE PROBLEMY ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPSTWOM	
NIEUMYŚLNYM	1231
Rozdział LXV. ODDZIAŁYWANIA PENITENCJARNE JAKO SPOŚÓB	
ZAPOBIEGANIA PRZESTĘPCZOŚCI	1238
Rozdział LXVI. OCENA EFEKTÓW RESOCJALIZACYJNYCH W WARUNKACH	
IZOLACJI PENITENCJARNEJ	1256
Literatura uzupełniająca do części szóstej	1274

SUMMARY	1283
ZUSAMMENFASSUNG	1287

WYKAZ „OKIENEK” PROBLEMOWYCH

Przeglądy wiktyimizacyjne w Niemczech. Wyniki drugiej dolnosaksońskiej ankietyzacji w zakresie bezpieczeństwa i przestępczości	96
Piramidy finansowe	164
Walizkowa broń atomowa	234
Interpretacja zabójstw seryjnych	246
Tommy Lynn Sells	254
Deklaracja Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) o ochronie zdrowia psychicznego dla Europy	432
Przestępczość związana z dopingiem	486
Dopalacze	491
Europejska Typologia Bezdumności i Wykluczenia Mieszkaniowego ETHOS	643
Narcyzm – osobowość skłonna do gniewu i przemocy wskutek niestabilnej samooceny	732
Przemoc i amok w szkołach	892
Badania nad genetyką przestępczości	918
Metaanalizy w zapobieganiu przestępczości	997
Nadzór elektroniczny	1056
Instytucja <i>crime stoppers</i>	1063
Nadużycia wobec dzieci w internecie	1115
Światowy Dzień Zapobiegania Samobójstwom	1193
Banki danych o przestępcach seksualnych	1216
Zakład karny jako miejsce skoncentrowanego środowiska przestępczego. Podkultura więzienna	1240